

DEMOKRASI ÜZERİNE

Robert A. Dahl

phoenix 

Bu kitabın yayın hakkı PHOENİX YAYINEVİ'ne aittir. Yayinevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Demokrasi Üzerine

Robert A. Dahl

Çeviren: Betül Kadıoğlu

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.

5. Baskı: Mart 2019, Ankara

ISBN No: 978-975-6565-00-1

Phoenix Yayınevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay, Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@phoenixkitap.com

<http://www.phoenixkitap.com>

Baskı

Tarcan Matbaacılık Yayın. San.

Sertifika No: 25744

İvedik köy mah. İvedik cad. No: 417/ A

Yenimahalle/ANKARA Tel: (0312) 384 34 35

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay, Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

<http://www.siyasalkitap.com>

DEMOKRASİ ÜZERİNE

Robert A. Dahl

Çeviren: Betül Kadiođlu

Robert A. Dahl, çağdaş siyaset biliminin ve düşüncesinin önde gelen teorisyenlerindendir. Dahl, uluslararası akademik çevrelerde, özellikle demokrasi konusunda yaptığı çalışmalarıyla tanınmıştır. Başlıca kitapları şunlardır: *A Preface to Democratic Theory* (University of Chicago Press, 1956), *Polyarchy: Participation and Opposition* (Yale University Press, 1971), *Dilemmas of Pluralist Democracy: Autonomy versus Control* (Yale University Press, 1982), *A Preface to Economic Democracy* (University of California Press, 1985), *Democracy and Its Critics* (Yale University Press, 1989)

İçindekiler

1	Gerçekten Bir Kılavuza İhtiyacımız Var mı?	7
Kısım I Başlangıç		
2	Demokrasi Nerede ve Nasıl Ortaya Çıktı?	15
3	Şimdi Ne Olacak?	35
Kısım II İdeal Demokrasi		
4	Demokrasi Nedir?	45
5	Neden Demokrasi?	55
6	Neden Siyasal Eşitlik? I	73
7	Neden Siyasal Eşitlik? II	81
Kısım III Mevcut Demokrasi		
8	Geniş Ölçekli Demokrasinin Hangi Politik Kurumlara İhtiyacı Vardır?	97
9	Türler I – Farklı Ülkelerde Demokrasi	115
10	Türler II – Anayasalar	135
11	Türler III – Partiler ve Seçim Sistemleri	147
12	Hangi Temel Koşullar Demokrasi İçin Elverişlidir?	159
13	Piyasa Kapitalizmi Demokrasinin Neden Yararınadır?	181
14	Piyasa Kapitalizmi Demokrasinin Neden Zararınadır?	189
15	Tamamlanmamış Yolculuk	197
EK A	Seçim Sistemleri Üzerine	207
EK B	Kültürel ve Etnik Olarak Bölünmüş Ülkelerde Siyasi Uyum Süreci	210
EK C	Demokratik Ülkeleri Saymak Üzerine	214
Notlar		
	Teşekkür	219
	Ek Okuma Listesi	231
	Dizin	233

Ek Okuma Listesi

Demokrasi konusunu doğrudan ve dolaylı olarak ele alan kitapların ve makalelerin sayısı muazzamdır. Onların tarihleri İsa'dan önce 4. yüzyılda Aristoteles'in ve Platon'un çalışmalarıyla başlar, geçtiğimiz yıl basılan, tahminime göre, yüzlerce az olmayan kitaba dayanır. Dolayısıyla aşağıdaki liste tam değildir ve seçimler kesinlikle keyfidir. Fakat benim bu çalışmamın ele aldığından daha farklı temaları takip etmek ve demokrasiyi benimkinden daha farklı bir perspektiften keşfetmeyi arzulayabilirsiniz. Bu çalışmalar bunun için yardımcı olacaklardır. Onların bazılarında Notlar'da zaten söz etmiştim.

Demokrasinin Kökenleri ve Gelişimi İçin:

- Adcock, F E. *Roman Political Ideas and Practice*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1959.
- Agard, Walter R *What Democracy Meant to the Greeks*, Madison: University of Wisconsin Press, 1965.
- Hansen, Mogens Herman. *The Athenian Democracy in the Age of Demosthenes: Structure, Principles, and Ideology*. Translated by J. A. Cook. Oxford: Blackwell, 1991.
- Huntington, Samuel P. *The Third Wave: Democratization in the Late Twentieth Century*. Norman: University of Oklahoma Press, 1991.
- Jones, A. H. M. *Athenian Democracy*. Oxford: Blackwell, 1957.

Taylor, Lily R. *Roman Voting Assemblies from the Hannibalic War to the Dictatorship of Caesar*, Ann Arbor: University of Michigan Press, 1966.

Vanhanen, Tatu. *The Process of Democratization: A Comparative Study of 147 States, 1980-88*; New York: Crane Russak, 1990.

Demokratik Amaçlar: İdealler ve Avantajlar İçin:

Barber, Benjamin R *Sirong Democracy: Participatory Politics for a New Age*- Berkeley: University of Çanfornia Press, 1984.

Bobbio, Norberto. *The Future of Democracy: A Defence of the Rules of the Game*. Translated by Roger Griffin. Edited and introduced by Richard Bellamy. Cambridge: Polity Press, 1987. [Originally published as *Il futuro della democrazia*. Turin: Giulio Editore, 1984.)

Christophersen, Jens A. *The Meaning of "Democracy" as Used in European Ideologies from the French to the Russian Revolution*. Oslo: Universitetsforlaget, 1968.

Fishkin, James. *Democracy and Deliberation: New Directions for Democratic Reform*. Nevy Haven and London: Yale University Press, 1991.

Guimann, Amy *Liberal Bguality*. Cambridge: Cambridge University Press, 1980.

Held, David. *Models of Democracy*, 2d ed. Stanford: Stanford University Press, 1996.

Mansbridge, Jane J. *Beyond Adversarial Democracy*. New York: Basic Books, 1980.

Mill, John Stuart. *Considerations on Representative Government*. [1861] New York: Liberal Arts Press, 1958.

Pateman, Carole. *Participation and Democratic Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, 1970.

Rousseau, Jean-Jacques. *Du Contrai social ou Principes de droit politique*. [1762] Paris: Editions Garnier Freres, 1962.

- _____ *On the Social Contract, with Geneva Manuscript and Political Economy*, Edited by Roger D. Masters and translated by Judith R. Masters. New York: St. Martin's Press, 1978.
- Sartori, Giovanni. *The Theory of Democracy Revisited*. Chatham, N.J.: Catham House, 1987.
- Sen, Amartya. "Freedoms and Needs: *New Republic*, January 10 and 17, 1994, 31-38.
- Shapiro, Ian. *Democracy's Place*. Ithaca: Cornell University Press, 1996.
- _____ *Democratic Justice*. New Haven and London: Yale University Press.

Mevcut Demokrasi: Kurumlar ve Uygulamalar İçin:

- Diamond, Larry, et al., eds. *Consolidating the Third Wave Democracies*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1997.
- Klingemann, Hans-Dieter, Richard I. Hofferbert, and Ian Budge, et al. *Parties, Policies, and Democracy*. Boulder: Westview Press, 1994.
- Lijphart, Arend. *Democracies: Patterm of Majoritarian and Consensus Government in Twenty-one Countries*. New Haven and London: Yale University Press, 1984.
- _____ *Democracy in Plural Societies: A Comparative Exploration*. New Haven and London: Yale University Press, 1977.
- Lijphart, Arend, ed, *Parliamentary versus Presidential Government*. Oxford: Oxford University Press, 1992,
- Linz, Juan J., and Arturo Valenzuela, eds. *The Failure of Presidential Democracy*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1994.
- Rae, Pouglas W. *The Political Conseauences ofElectoral Laws*. New Haven: Yale University Press, 1967.

- Sartori, Giovanni. *Comparative Constitutional Engineering: An Inquiry into Structures, Incentives, and Outcomes*. London: Macmillan, 1994.
- Shugart, Matthew Soberg, and John M. Carey *Presidents and Assemblies: Constitutional Design and Electoral Dynamics*. New York: Cambridge University Press, 1992.
- Ware, Alan. *Citizens, Parties, and the State: A Reappraisal*. Princeton: Princeton University Press, 1988.

Elverişli ve Elverişsiz Koşullar İçin:

- Archibugi, Daniele, and David Held, eds. *Cosmopolitan Democracy: An Agenda for a New World Order*. Cambridge: Polity Press, 1995.
- Gutmann, Amy, and Dennis Thompson. *Democracy and Disagreement*. Cambridge: Bellnap Press of Harvard University Press, 1996.
- Hayek, Friedrich A. von. *The Road to Serfdom*. Chicago: University of Chicago Press, 1976.
- Held, David, ed. *Prospects for Democracy, North, South, East, West*. Stanford: Stanford University Press, 1993.
- Inglehart, Rorald. *Culture Shift in Advanced Industrial Society*. Princeton: Princeton University Press, 1990.
- _____. *Modernization and Postmodernization: Cultural, Economic, and Political Change in Forty-three Societies*. Princeton: Princeton University Press, 1997.
- Lindblom, Charles E. *Democracy and Market System*. Oslo: Norwegian Universities Press, 1988.
- _____. *The Intelligence of Democracy: Decision Making Through Mutual Adjustment*. New York: Free Press, 1965.
- _____. *Politics and Markets: The World's Political Economic Systems*. New York: Basic Books, 1977.

- Linz, Juan J., and Alfred Stepan. *Problems of Democratic Transition and Consolidation: Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1996.
- Polanyi, Karl. *The Great Transformation*. New York: Farrar and Rinehart, 1944.
- Przeworski, Adam. *Democracy and the Market: Political and Economic Reforms in Eastern Europe and Latin America*. Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
- Putnam, Robert D. *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton: Princeton University Press, 1993
- Sen, Amartya. *Inequality Reexamined*. New York: Russell Sage Foundation, and Cambridge: Harvard University Press, 1992.
- Walzer, Michael. *On Toleration*. New Haven and London: Yale University Press, 1997.

Demokrasinin Karşı Karşıya Kalacağı Soranlar ve Tahminler İçin:

- Budge, Ian. *The New Challenge of Direct Democracy*. Cambridge: Polity Press, 1996.
- Burnheim, John. *Is Democracy Possible? The Alternative to Electoral Politics*. Berkeley: University of California Press, 1985.
- Fishkin, James S. *The Voice of the People: Public Opinion and Democracy*. New Haven: Yale University Press, 1997.
- Gutmann, Amy. *Democratic Education*. Princeton: Princeton University Press, 1987.
- Hirst, Paul. *Associative Democracy: New Forms of Social and Economic Governance*. Cambridge: Polity Press, 1994.
- Schweickart, David. *Capitalism or Worker Control? An Ethical and Economic Appraisal* New York: Praeger, 1980.

Dizin

- Ahlaki sorumluluk, 66
Anayasalar, 135, 141
Atina, 10, 17, 19, 20, 21, 22,
31, 63, 104, 117, 121, 130,
219, 223
Atina hükümeti, 19
Avrupa, 15, 19, 23, 28, 30, 31,
46, 74, 75, 103, 116, 130,
131, 132, 155, 156, 162, 181,
190, 214
Bilgi, 48, 86
Britanya, 26, 101, 136, 139,
143, 148, 149, 152, 165, 189,
190, 201
çok partili sistem, 153
Danimarka, 28, 39, 135
Değerler, 62
Demokrasi, 2, 5, 8, 9, 10, 15,
16, 24, 38, 41, 43, 45, 47, 48,
51, 55, 56, 57, 60, 62, 63, 64,
67, 71, 72, 88, 95, 104, 108,
115, 119, 159, 160, 161, 176,
178, 181, 186, 189, 207, 233,
235
Demokrasinin avantajları, 88
Demokrasiye geçiş, 161
demokratik inançlar, 30, 41,
58, 61, 173
Demokratik kurumlar, 113,
130, 162, 172
Demokratik ülkeler, 110,
128, 129, 131, 135, 140, 145,
198, 210
Devlet, 51, 82, 220
ekonomik büyüme, 70, 71,
174, 179, 183, 185
Etik yargılar, 84
federal sistem, 132, 137, 170,
220, 225
Flanders, 29, 30, 211
Floransa, 23
Genel oy kullanma hakkı,
101
Güç, 86, 184
Gündem, 48
Haklar, 60, 136, 216, 217, 220
Haklar beyannamesi, 136

halk oylaması, 138
iki partili sistem, 153
İngiltere, 10, 29, 30, 32, 39,
89, 101, 110, 155, 186, 189,
228
İsveç, 28, 29, 102, 135, 170
İtalya, 21, 23, 24, 25, 135, 138,
154, 157, 166, 181, 208, 210
İzlanda, 28, 135
Jean-Jacques Rousseau, 108,
118
Katılımcı demokrasi, 122
Kişisel çıkarlar, 191
Montesquieu, 25, 30, 108,
119, 223
Norveç, 10, 26, 27, 28, 32, 39,
135, 170, 229
Özgür ifade, 111
Özgürlük, 73
özel eşitlik, 76, 77, 78, 79
Parlamentar hükümet, 139,
155
Piyasa kapitalizmi, 173, 179,
183, 189, 192, 193, 194, 200
Poliarşi, 104
poliarşik demokrasi, 104,
105, 113, 114, 116, 144, 161,
181, 186, 193, 194, 214, 215
Roma, 10, 15, 19, 21, 22, 23,
24, 25, 31, 52, 104, 181
Rusya, 8, 216
Seçim sistemleri, 147, 148,
169
Seçimler, 110, 149
Siyasi partiler, 33, 203
Sovyetler Birliği, 7, 57, 116,
162
Trade off, 37
Uluslararası
organizasyonlar, 130, 132
üniter sistem, 136, 137
Venedik, 23, 25, 127, 130
Yetişkinlerin dâhil olması,
48
Yunanistan, 19, 20, 24, 25